

אתונה, י"ד אב תש"ג

אחים יקרים,

התשובה הראשונה לקריאתנו לאחינו הנמצאים בארצות חופשיות באה אלינו עם מכתבכם מ"ב תמוז ש"ז. רב תודות לכם, אחינו היקרים, ששמעתם את קולנו ומיהרתם לבוא לעזרתנו. ה' עמכם, הוא לא יעזוב את בניכם. אנו מבקשים את סליחתכם על סגנון מכתב זה, מפני שאיננו יודעים כל כך את שפתנו. ועתה הננו נותנים לכם היסטוריה של כל מה שקרה אצלנו במשך החדשים האחרונים. בחודש יוני 1942 נשלחו לעבודות קשות 8,500 מיהודי סלונקי. בחודש נובמבר גמרה העדה הסלונקאית את העבודה נגד סכום הגון שנשלח לגרמנים עד פברואר 1943. במרס 1943 הכריחו את כל יהודי סלונקי לשים על מלבושיהם את המגן דוד, לעזוב את בתיהם אשר בתוך העיר ולהתרכז בתוך הגטו. ב-14 למרס לקחו פתאום מן הגטו שלושת אלפים איש, זקנים, נערים נשים ילדים וילדות ושמו אותם בקרונות סגורים של בהמות. אחר נסיעת הרכבת הראשונה לקחו עוד שלושת אלפים איש, ועוד הלכו רכבות שלישית ורביעית ועוד עד שב-א' לחודש יוני גורשו היהודים האחרונים. בסך הכל גורשו 53,000 מאחינו, ועכשיו לא נשאר שום יהודי בסלונקי ובכל ערי מקדוניה. עד היום לא נודע לנו לאן שולחים אותם ומה גורלם. אי אפשר לתאר לכם את תנאי הנסיעה. יש לנו פחד שעשרים אחוז מן הנוסעים בלבד יישארו חיים כשיגיעו אל מקומם.

אין לנו הכוח הרוחני והמילים לתאר לכם את הצרות הרבות שעברו על ראשינו במשך חדשי מרס-יוני ש"ז. ימי אבל גדול ראתה עדת ישראל. כל אלה שנמלטו מן הגזרה באו פה לאתונה עייפים וערומים. מספרם כמו שלושת אלפים. עדת יהודי אתונה עשתה כל מה שבידה להבטיח את חייהם למרות הדאגות על גורלם הם. אבל אויבנו קשה מאוד ומי יודע מה תהיה אחריתנו.

עכשיו לא נשאר שום יהודי בסלונקי. איכה ישבה בדרך העיר ואם בישראל. אברו בתי תפילה, נשמד בית החיים שלנו, נשמדו ספריותינו, ספרי תורתנו, נשרפו כל פנקסי העדה ולקחו את כל רכושנו.

אנו באים אליכם בבקשה שתשתדלו לעשות עבורנו את הדברים כדלקמן:

א) השתדלו לדעת מה נעשה עם 53,000 מאחינו שגורשו לפולין וצ'כוסלובקיה ותשלחו להם באיזה שהוא אופן מזונות, מלבושים וכל מיני רפואות.

ב) זעקו שקולכם יישמע בכל העולם ודרשו אוד מוצל.

ג) לאלה מהפליטים שבאו הנה אין להם כסף, מזון ומלבושים. תדאגו שהצלב האדום הבין לאומי יתן להם כרטיסי לחם

ומזון, כמו שהוא נותן לכל אחינו היוונים שבאתונה עם כל האגודות ובראשם המטרופוליט הראשי. עמדו תמיד לימינו בימי צרותינו ועשו כל מה שביכלתכם לבוא לעזרתנו.

אי אפשר לתת לכם כתובת לשלוח הנה כסף מפני שזה יהיה נזק גדול בשביל כל עדתנו. תשלחו נא לנו כל מה שתמצאו עם השליח הנותן לכם את מכתבנו זה. את הכתובת שלנו תוכלו ללמוד אם תשאלו מאת חברינו אלה: תשאלו לאירמונד ניגרין רחוב נבי ידניאל 12 באלכסנדריה מי זה חברו היקר - - - משפחתו באתונה והוא יתן לכם את הכתובת שלי. תשאלו גם לאחינו מר דוד פלורטין, אשר מלאך, ליאון ריקאנטי בתל אביב. רב שלום להם. 350 איש מיהודי סלונקי נתיני ספרד נסעו לספרד דרך גרמניה לפני 12 יום. אפשר לכם ללמוד מהם את כל פרטי גזירת עדתנו. ועתה אחינו הישרים רב שלום לכם. עוד לא אבדה תקוותנו כי עם אחרון היהודים גם אחרית תקוותנו.

אתונה, כ"א אלול תש"ג

חברים יקרים,

היום קבלנו את מכתבכם וגם את צרור הכסף. רב תודה לכם. ברגע זה אבל גדול נפל גם על עיר אתונה. עכשיו שהגרמנים לקחו את הרשויות מידי האיטלקים, קראו לפני חצי שעה את הרב הראשי, והגידו לו, שגם פה יעשה כל הנעשה בסלונקי ליהודים. אין לנו מה לכתוב לכם. מן היום והלאה איננו יודעים מה תהיה אחריתנו. אולי כשתבוא תשובתכם, אנו נהיה בפולין.

אם יש בידכם להצילנו, חושו ואל תנומו. הסכנה גדולה. הודיעו זאת לאלה שבידם אנו מחכים את תשועתנו. דרשו תכף ומיד מהרדיו היווני בלונדון ובקהיר שיגידו לאחינו היוונים באתונה, מה היא חובתם בשעות צרה אלה, שיעוררו אותנו בכל מה שבידם. אם אתם חפצים, תשלחו עוד כסף. אם אנחנו לא נהיה פה, אנו חושבים שהאיש הזה הוא איש נאמן ויחזיר אותו לכם.

רב שלום לכם ולכל אחינו שבציון. אל תעזבונו. אולי קרובת תשועתנו. עוד לא אבדה תקוותנו.